

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z udziałem zainteresowanej E. J.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego i o zapłatę składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 4 kwietnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 lutego 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 17 lutego 2016 r. oddalił apelację płatnika składek od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 6 lipca 2015 r., którym oddalono odwołanie M. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 5 marca 2014 r., stwierdzającej, że zainteresowana E. J. jako osoba zatrudniona na podstawie umowy zlecenia u M. P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach wskazanych w decyzji i ustalono podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia oraz na ubezpieczenie zdrowotne.

Płatnik składek wywiódł skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 627 w związku z art. 65 § 2 i w związku z art. 353¹ k.c. oraz „na podstawie naruszenia przepisów postępowania”,

wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na to, że zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa, a nadto skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej

wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08). Z pewnością za taką argumentację nie można zaś uznać jedynych faktycznie w tym zakresie stwierdzeń zawartych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, że konieczne jest „dokonanie wykładni przepisu 65 § 2 k.c. w związku z art. 353¹ k.c. poprzez zakreślenie granic wykładni tych przepisów i granic ingerencji sądu rozstrzygającego w treść stosunków umownych, w szczególności gdy ta ingerencja nie wynika z wniosku żadnej ze stron umowy i jest sprzeczna z wolą wszystkich stron umowy a wynika z wniosku osób trzecich”. Jedynie na marginesie można wskazać, że kwestia przedstawiona przez skarżącego nie budzi żadnych poważnych wątpliwości interpretacyjnych, skoro już z samej treści art. 353¹ k.c. wynika, iż swoboda stron w określaniu stosunku zobowiązaniowego nie jest absolutna, gdyż jest ograniczona zarówno co do treści, jak i celu. Ograniczenie polega na tym, że treść lub cel umowy nie mogą być sprzeczne z: 1) właściwością (naturą) stosunku, 2) ustawą, 3) zasadami współżycia społecznego. Przez pojęcie treści stosunku zobowiązaniowego należy rozumieć wynikające z umowy istotne uprawnienia i obowiązki stron, dotyczące samego świadczenia oraz jego wykonania. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że umowa o dzieło i umowa zlecenia należą do umów o świadczenie usług, aczkolwiek ich zakresy nie są tożsame. Niewątpliwie każda umowa o dzieło należy do kategorii umów rezultatu, jednak nie każda umowa rezultatu może być podporządkowana przepisom umowy o dzieło. Ponadto wola stron wyrażona w umowie nie może być sprzeczna z ustawą (art. 58 § 1 k.c.), przeto swoboda stron przy zawieraniu umowy nie jest nieograniczona (art. 353¹ k.c.). Inaczej rzecz ujmując, skoro wola stron nie może zmieniać ustawy, to strony nie mogą nazwać umową o dzieło zobowiązania, którego przedmiotem nie jest dzieło w rozumieniu art. 627 k.c. (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2013 r., II UK 201/12, Legalis nr 734548). Wobec tego Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który stwierdza podleganie ubezpieczeniu społecznemu, może - bez względu na nazwę umowy i jej postanowienia wskazujące na charakter stosunku prawnego, którym strony zamierzały się poddać

- ustalić rzeczywisty jego charakter i istniejący tytuł ubezpieczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II UK 454/13, LEX nr 1495840).

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oraz uzasadnienie wniosku. Uzasadnienie to nie może poprzestawać na odwołaniu się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, lecz musi obejmować wyodrębnioną argumentację jurydyczną przekonującą, że powołana przez skarżącego przesłanka w sprawie zachodzi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie, przy uwzględnieniu, że „oczywistość” skargi to jej zasadność ewidentna, niewątpliwa, możliwa do stwierdzenia bez głębszej analizy (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75). Skarga kasacyjna płatnika składek nie przedstawia tak rozumianego uzasadnienia „oczywistości” skargi. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawarte w tym zakresie jest bowiem jedynie stwierdzenie, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ pkt 4 k.p.c.). Z takiego sformułowania nie wynika nawet to, jakie przepisy prawa miałyby naruszyć Sąd Apelacyjny i na czym miałyby polegać to naruszenie, co całkowicie wyklucza możliwość stwierdzenia, że skarga jest *prima facie* oczywiście uzasadniona.

Skarżący nie zdołał więc przekonać o potrzebie rozpoznania jego skargi kasacyjnej, w związku Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).